

Universitatea “Lucian Blaga” din Sibiu

Facultatea de Litere și Arte

Domeniul de doctorat: Filologie

Tradițional și modern în construcția
istoriilor literare de după 1990
- Rezumat -

COORDONATOR ȘTIINȚIFIC:

Prof.univ.dr. Gheorghe MANOLACHE

DOCTORAND:

Ioana Andreea MIRCEA

SIBIU

2013

CUPRINS

Argument 5

Capitolul I - Istoria istoriei literare 12

1. Conceptul de istorie literară 12
2. Particularități ale istoriei literare în context european 18
3. Istoria literară din România: un complex? 22
4. Scurt istoric al istoriilor literare din România 27
  - 4.a. Perspective tradiționale și moderne asupra primelor istorii literare românești 28
  - 4.b. „Momentul Lovinescu” 32
  - 4.c. „Momentul Călinescu” 35
  - 4.d. Istorii literare apărute în intervalul 1944 – 1990 37
5. Conturarea canonului literar prin istorii literare 42
6. Moșteniri autohtone în istoria literară românească 50

Capitolul II – Istoria literară post-decembristă 52

1. Tradiția istoriei literare: un proces continuu și contiguu 52
2. Istorii literare în context „postdecembrist” 57
3. Probleme specifice literare 61
  - 3.a. Criteriile de periodizare: între tradițional și modern 61
  - 3.b. Criterii de selectare, structurare, documentare și metode 69
4. Probleme de fond ale istoriografiei literare românești 82
  - 4.a. Istoria literaturii române între definiții, premise și realizări 82
  - 4.b. „Statutul etnicului” în istorii literare românești 85
  - 4.c. Problema actualității istoriei literare 87
5. Disciplina istoriei literare în arealul universitar 93

Capitolul III - Tipologii în istoria literară 95

1. Tipologii ale istoriilor literare 95
  - 1.a. Tipologii adaptate ale istoriilor literare 95
  - 1.b. Tipologii conservate ale istoriilor literare 101
2. Taxonomia istoriilor literare apărute după 1990 105
  - 2.a. Ternarul istoriilor literare tradiționale, moderne și eterogene 109

2.b. Ternarul istoriilor literare naționale, internaționale și transnaționale	115
2.c. Istории literare integrale, globale și istorii literare parțiale, secvențiale	122
2.d. Istории literare autonomiste și istorii literare heteronomiste	129
2.e. Istории literare monografice și istorii literare paradigmatică	143
3. Pluriperspectivă ale istoriilor literare	145

Capitol IV - Topologii în istoria literară 148

1. Spațialitatea – un concept în ascensiune	148
2. Atlasele literare în concepția lui Franco Moretti	154
3. În căutarea literarului - hărțile de tip „GIS”	159
4. Harta și peisajul literar - noi modele de istorii literare	163
4.a. „Noduri topografice” în istoria culturală a literaturii	165
4.b. Modelul arhipelagului literar în viziunea lui Hervé Théry	168
4.c. Peninsularitatea literară în accepția lui Cesar Dominguez	172
5. Localism creator și geografie literară românească	175
6. Transdisciplinaritate în istoria literară	181

Concluzii 185

Bibliografie 196

REZUMAT

Cuvinte cheie: istoriografie literară, istorii literare, tipologie, taxonomie topologie

Scopul și obiectivele cercetării

Teza de doctorat *Tradițional și modern în construcția istoriilor literare de după 1990* identifică, încă din titlu, domeniul său de cercetare, în sensul că se concentrează pe fenomenul de istoriografie literară românească, cu aplicație directă pe opțiunile tradiționale și moderne în proiectarea și construirea istoriilor literare apărute după 1990 și cu justificate întârzieri, în jurul „actualității istoriei literare” și al viitorului acesteia ca disciplină și obiect.

Demersul nostru nu urmărește realizarea unei analize exhaustive, ci se rezumă la o perspectivă selectivă asupra câtorva circumstanțe reprezentative pentru tema și intervalul alese. Direcțiile se concentrează pe „istoria istoriei literare” (sub durată cronologică), pe ilustrarea tipologiilor și a topologiilor istoriilor literare autohtone precum și a celor alogene.

Tema de cercetare doctorală are în vedere atât complexitatea domeniului arondat istoriei literare, cât și interesul crescut de care se bucură această disciplină predispusă la inedite corelații, corespondențe și revelații bazate pe șansa unor perspective girate de transdisciplinaritate.

Teza de doctorat se întemeiază pe o cercetare critico-sintetică din care nu lipsesc interpretările personale, aprecierile și evaluările critice asupra istoriografiei literare în plan internațional și a istoriilor literare în plan național; cu țintă pe configurații, determinări valorice, înscrieri culturologice, taxonomii, sistematici elementare șamd. Pe baza acestor premise se va încerca enuclearea „fenomenului de istorie literară” din unghiul unei discipline de sine stătătoare și ca perspectivă literară dinamică/vie, insistându-se asupra forțelor proprii de acțiune, stimulilor interni și externi care conferă dinamism, concretețe plurală și varietate acestui angrenaj cu „legi inefabile”.

Repere conceptuale ale cercetării

„Ab initio” se impune o clarificare în ceea ce privește istoria literaturii ca sinteză a operelor literare, „explorare sintetică a literaturii naționale sau universale, urmărită pe un

parcurs global sau parțial – un secol, un curent, un gen”¹, și istoria literară, asumată drept disciplină erudită, interesată de analiza caracterului istoric al literarului și literarității.

Astfel, pornim de la ipoteza potrivit căreia „istoria literaturii este istoria unui corpus de opere și scriitori consacrați printr-o serie de instanțe, putând varia după epoci și țări”². Mai exact, este o istorie a monumentelor literare, bazată pe criterii axiologice care înlesnesc selecția și perenitatea literarității. Așa că istoria literară se află într-o relație ombilicală cu literatura, deoarece aceasta reprezintă o adevărată „placenta previa” a unei atari „științe cu legi inefabile”. Teza de doctorat va fi, cu precădere, interesată atât de modul propriu de existență a acestei discipline, cât și de modalitățile specifice prin care se înfăptuiește schimbul de substanțe dintre organismul literaturii și cel al „embrionului critic”, într-o perioadă concret determinată istoric.

Altfel spus, vom fi atenți la modalitățile prin care critica literară, contribuie la ierarhizarea producțiilor literare, într-un context mai larg, recunoscut prin armonizarea critico-estetică, a teoriei cu practica literaturii; exercițiu ce nu ezită în a propune ipoteze și modele menite să rezolve situații inerente unei analize transdisciplinare a materialului literar.

Domeniul istoriei literare se conturează ca un spațiu biaxial, axat, pe de o parte, pe latura teoretică, profilând statutul funcțional al disciplinei de istorie literară, constituită din „concepte, teorii, postulate folosite în construcția unui model operator de studiu”³ iar pe de alta, pe opțiunea ca „spațiu empiric, alcătuit dintr-un ansamblu de date, de fapte, de opere, de scriitori în contextul lor de producție, de recepție și de interacțiuni sociale”⁴. Dinamismul se recunoaște prin faptul că, istoria literară este un fenomen într-o perpetuă stare de fermentare și/sau criză.

Putem observa că istoria literară și istoriografia se bucură de o atenție sporită și că se readuc în discuție noi metode și perspective, schimbând, anulând, inventând sau reconsiderând perspectiva asupra „biografiei ideii de literatură”. În același timp, am constatat că este destul de evidentă realitatea potrivit căreia scopurile istoriografiei literare sunt suficient de vagi iar formele, procedurile și conceptele consacrate, vehiculate de istoriile literare tradiționale sunt adesea subminate teoretic și critic.

Din aceste considerente cercetarea noastră se concentrează pe o revedere critică a metodelor, abordărilor și clasificărilor actuale, cu o atenție egal-distribuită pe unele modele

---

¹ Paul Cornea, „Genurile tradiționale ale istoriei literare, în căutarea unor noi identități. Statutul actual al istoriei literaturii și al antologiei” în *Delimitări și ipoteze. Comunicări și eseuri de teorie literară și studii culturale*, Iași, Polirom, 2008, p. 184

² Clément Moisan, *Istoria literară*, București, Editura Cartea Românească, 2000, p. 15

³ *Ibidem*, p. 29

⁴ *Ibidem*

internaționale de istorie literară și pe ceea ce s-a conservat în/din istoriografia literară vernaculară după 1990.

Istoria literară are o structură bidimensională: pe orizontală ea se concentrează pe istoria literară văzută ca fenomen istoric și estetic, iar pe verticală, transdisciplinaritatea este pusă în lumină prin traversarea mai multor niveluri (conflict tematic, influențe, șamd) ale literarității, grație implicării în exegeză a teoriei „terțului inclus”/ascuns, cel care face posibilă libera circulație și interschimbul dintre fluxul informațional și fluxul de cunoaștere, ce traversează universul interior al fenomenului.

În taxinomia istoriilor literare, pe care le avem în vedere, se vor face trimiteri și la teoria „câmpurilor literare”, propusă de Pierre Bourdieu, teoria „terțului inclus”, teoretizat de Basarab Nicolescu, precum și la alte teoretizări și opinii critice, autohtone, occidentale sau nord-americane.

Concret, teza de doctorat *Tradițional și modern în construcția istoriilor literare de după 1990* este structurată pe patru paliere: istoria istoriei literare; istoria literară post-decembristă; tipologii în istoria literară; topologii în istoria literară.

În **primul capitol** s-a operat distincția necesară între istoria literaturii, percepută ca sinteză cu legi proprii de funcționare, ca tablou general ce cuprinde totalitatea elementelor literare, apărute în succesiune și istoria literară ca disciplină erudită, interesată de analiza istoricității literarului. S-au urmărit, cu precădere, mutațiile concret-suferite de conceptul de istorie literară, în plan național, prin influențele exercitate de critica și teoria literară și modalitățile în/prin care influențele literaturilor și a culturilor străine au fost preluate de istoriile literare românești.

După o sumară trecere în revistă a direcțiilor majore, prezente în literaturile străine, în principal occidentale, am efectuat un scurt „istoric al istoriilor literare românești”, dintr-o perspectivă razant-tradițională și profund-modernă, de la primele istorii literare, dependente de istoria culturală, cu trecerea, firească, spre istoriile literare care analizează doar producțiile în limba română spre a încheia cu acele istorii ce demonstrează și evidente preocupări estetice. Istoriile literare apărute în intervalul 1944 – 1990 nu sunt foarte numeroase, fiind o perioadă lipsită de omogenitate și vocație a sintezei datorită presiunilor politice opresive.

După trasarea cartografică a fenomenului de istorie literară românească și a istoriilor literare, apărute înainte de 1990, am trecut la redesenarea unor modele de istorie literară postdecembristă analizate în cel de **al doilea capitol** al cercetării noastre.

Odată cu eliberarea din chingile regimului comunist asistăm la o revitalizare a fenomenului, istoria literară concretizându-și profilul prin apariția unui număr considerabil de

op-uri. Istoriile literare apărute după 1990 preiau, mărturisit sau subînțeles, câte ceva din ierarhiile și valorile deja impuse de cele anterioare și/sau de grupurile literare din jurul revistelor literare, în special de *România literară*, *Dilema*, *Observatorul cultural* și alte publicații postdecembriste. Presiunile suferite de literatura română în perioada comunistă, sunt leit-motivul, reflectat în aceste istorii literare, deoarece influența determinismului social și politic nu a putut fi anulată.

Din dorința de a oferi o imagine cât mai fidelă asupra istoriei literare, ca fenomen postdecembrist, cercetarea noastră s-a concentrat pe identificarea și detalierea problemelor specifice și de fond cu care istoria literară s-a confruntat în acest interval. O altă dificultate a istoriilor literare este reprezentată de metodologia utilizată, de criteriile de selecție, structurare, documentare, metode și stil, care sunt și ele supuse disputelor. În detalierea metodologiei utilizată de istoriile literare contemporane s-au luat în considerare influențele tradiționale, precum: construcția globală a literaturii de la origini până în prezent, bazată pe principiul diacronic, documentare acribioasă, obiectivitate, periodizarea operelor literare pe curente literare, epoci, ideologii etc.

Problemele de fond ale istoriografiei literare românești vizează istoriile literare orientate spre etnic deoarece, prin tratarea exclusivă a literaturii, create între granițele naționale, se exclud minoritarii și autorii ce creează în afara granițelor; de unde rezultă un anume provincialism și un monolingvism ce trebuie, evident, devansate. Problema actualității istoriei literare poate fi depășită prin acceptarea noilor modele de istorii literare, iar cantonarea istoriei literare, între premise și realizări, trebuie și ea surmontată, deoarece niciuna dintre istoriile literare actuale nu mai respectă o definiție ipotetică și unanim acceptată.

În contextul în care istoriografia literară actuală este supusă nenumăratelor schimbări și influențe, detaliate deja în capitolele anterioare, în **capitolul trei** am abordat o problemă și mai „spinoasă” în legătură cu istoriile literare și anume cea a clasificării acestora. În cercetarea noastră am inventariat principalele tipologii identificate de-a lungul timpului de importanți critici și istorici literari, după care am propus o taxonomie a istoriilor literare departajate pe baza unor dihotomii de genul: integral/total vs parțial/secvențial; monografic vs paradigmatic; autonomist/estetic vs heteronomist/contextual. Sau arbitrate pe baza teoriei „terțului inclus”: tradițional – modern – eterogen, național – internațional – transnațional ori în funcție de trăsături: moderne și/sau postmoderne; eteroclite și fractale (în varianta propusă de Ion Manolescu) șamd.

Pe parcursul cercetării am constatat că nu există istorii literare care să aparțină integral unei singure categorii, deoarece istoriile literare amalgamează o serie de procedee, metode, analize, periodizări, selecții, ierarhii, etc. preluate unele de la celelalte, construind aliaje sintetice.

În **concluzie** istoriile literare apărute după 1990 pot fi incluse, rând pe rând, parțial sau involuntar, în mai multe creuzete tipologice dintre cele avute în discuție, pentru că, după cum s-a constatat, niciuna dintre aceste istorii nu poate fi total-inclusă într-o singură categorie. Criteriile, luate în calcul pentru stabilirea tipologiilor, sunt bazate pe caracteristici proprii istoriilor literare și ele nu exclud adâncimea și dimensiunea materialului analizat, recurența și dinamica principiilor estetice, situația „câmpului literar” și al contextului: tradițional și modern; național și internațional etc.

Având la bază teoria transdisciplinarității, noile preocupări ce vizează istoria literară, se orientează spre modele de istorie literară transnaționale care pun accent pe „diferențele specifice” ale diverselor culturi și pe istorii literare „cantitative” apelând la discipline diferite pentru a transcende sensuri hermeneutice originale, detaliate în **ultimul capitol** al cercetării noastre.

S-a remarcat, de asemenea, că topologiile istoriilor literare actuale au la bază spațialitatea ca noțiune predominantă atât în domeniul criticii și istoriei literare cât și în studiile culturale, cu accent pe *cotitura spațială*, ca variantă la mai vechile analize literare dedicate timpului și istoriei liniar-ascendente. Factorii cei mai importanți care au contribuit la această deplasare de perspectivă dinspre temporalitate și istorie literară către spațialitate și geografie literară sunt generați și predeterminați de schimbările sociale și organizările geopolitice (cum ar fi globalizarea, satul planetar etc.) precum și o renunțare firească la idealul iluminist, mai exact la imaginea istoriei ca o mișcare progresivă spre libertate și evoluție.

După o succintă trecere în revistă a diferitelor aspecte ale spațialității cum ar fi cele de cartografie literară, geocritică și geografie literară șamd. s-a trecut la dezvoltarea noilor modele de istorii literare internaționale întemeiate pe repere spațiale. Au fost identificate două tipuri de istorii literare: cele cantitative și cele comparate/transnaționale. Istoriile literare cantitative se definesc în opoziție cu formele tradiționale de organizare, iar modelele artificiale de interpretare cantitativă a textelor literare, propuse de Franco Moretti în studiile sale, „grafice”, „hărți” și „arbori” sunt preluate din discipline diferite; „graficele” din istoria cantitativă, „hărțile” din geografie, iar „arborii” din teoria evoluționistă, preconizându-se astfel o istorie literară rațională.

Istoriile literare comparate/transnaționale au la bază un concept cu mult mai flexibil și integrativ de istorie literară și se doresc a fi ceva total diferite față de istoriile literare tradiționale, prin abordarea „producțiilor literare” din alte zone geografice, scrise în limbi diferite și provenind din zone cu tradiții culturale variate.

Pe parcursul cercetării au fost identificate următoarele modele de istorii literare construite pe repere spațiale, materializate prin concepte precum *nodurile culturale* (Marcel Corniș-Pope), *modelul arhipelagului* (Hervé Théry) și *(pen)insularitatea* (César Dominguez).

În urma analizării acestor modele de istorii literare, construite pe repere spațiale, rămâne de văzut care sunt șansele lor de evoluție și supraviețuire. În același timp persistă întrebarea vizând în ce măsură lucrările de „geografie literară”, publicate în România de după 1990, reușesc să se sincronizeze cu direcțiile occidentale, reprezentate de cercetările menționate mai sus.

Un alt pol al reperelor spațiale, racordate la literatura română, îl constituie studiile lui Cornel Ungureanu, pionier al geografiei literare românești, numită de el ca atare, și a conceptelor adiacente pe care acest agregat le pune în circulație. Abordând cu prudență conceptele propuse autorul nu definește geografia literară ca opusă istoriei literare de tip clasic și nici nu urmărește suspendarea canonului estetic, ci aceasta este văzută ca o alternativă complementară la istoria tradițională, cu tot ceea ce contribuie la argumentarea valorii estetice și agrementarea literarității.

Cert este că istoriografia literară a fost întotdeauna un spațiu privilegiat de întâlnire a ideilor, tocmai de aceea cercetările de istorie literară nu trebuie limitate la domeniile care țin de sfera strictă a literarului, ci trebuie extinse și la alte domenii înrudite sau chiar diferite, istoria literară confirmând multiple semne de vitalitate prin acceptarea acestor influențe *transdisciplinare*.

Noutatea și originalitatea științifică

Domeniul și aria de cuprindere a istoriei literare sunt suficient de variate, o dovadă constituind-o nenumăratele „studii de istorie literară” și numărul crescut de clasice „istorii literare” apărute după 1990. Ceea ce aduce nou această teză de doctorat constă într-o modestă inventariere a proiectelor și o (re)interpretare critic-teoretică și sintetică a „producțiilor” dublată de o (re)evaluare pragmatică a rezultatelor cercetării, cu țintă pe taxonomia istoriilor literare contemporane și a noilor modele de istorii literare românești și străine.

Demersul nostru se constituie ca o „etalare” solid-argumentată ipotetic, științific și scriptic a datelor aporetice, a metodelor, punctelor de vedere șamd. care au condus la rezultatele de fond ale cercetării doctorale, finalizate cu o teză în premieră.

Concluzii

Concluziile își confirmă validitatea prin ceea ce a fost implicit-analizat și detaliat în paginile scrise până acum. Chiar dacă perspectivele propuse de noi pot fi receptate subiectiv, ne-am asumat acest risc și am încercat să reconstituim traseul unei cercetări care și-a propus să ofere un „tablou mișcat” al istoriografiei literare românești, cu o dinamică reflectată în modalitățile de construcție ale istoriilor literare apărute după 1990.

S-a sesizat, în ultimii ani, un interes crescut față de studiile istorice și, ca atare, teza de față a venit în întâmpinarea acestui „trend” și a încercat să ofere o firească și absolut-necesară orientare printre istoriile literare contemporane. Demersul nostru a fost destul de dificil având în vedere realitatea potrivit căreia istoria literară este un fenomen eterogen, insuficient analizat, centralizat în jurul unor axe mobile, căruia nu i se poate stabili o tipologie fixă, fiind în fața unei „delte”, formă de relief literar în continuă mișcare.

Cercetarea de față se înscrie în contextul mai larg al perspectivelor *transdisciplinare*, constituindu-se ca o (re)sintetizare a istoriei literare românești, înțeleasă ca fenomen și disciplină, ca realitate volumetrică; cu luarea în calcul a „reactivilor” folosiți. Prin interogarea și analizarea câmpului istoriografic actual putem înțelege mai bine cum au fost scrise istoriile literaturii române, de la primele încercări, radiografiate de noi general, până la istoriile literare de după 1990, cartografiate și revăzute prin tipologiile propuse și explicitate pe parcursul demersului de cercetare. Noutatea abordării a rezultat din (re)valorificarea, în perspectivă recurentă, a modelelor de istorii literare, apărute în perioada sus-menționată și din (re)sistematizarea istoriilor literare românești, cu precădere.

Nu au fost pierdute din vedere „influențele *intra*naționale”, dintre istoriile literare tradiționale, constituite ca modele și variantele prelucrate după proiecte hibridizate și nici influențele *inter-*, *extranaționale*, care s-au exercitat proiectiv, asupra istoriei literare românești, prin teorii și modele străine și/sau maniera particulară în care acestea au amprentat modalitățile de construcție ale istoriilor literare autohtone de după 1990.

Teza de doctorat *Tradițional și modern în construcția istoriilor literare de după 1990* a dorit să ofere o perspectivă de ansamblu asupra istoriografiei literare românești și asupra istoriilor literare apărute după 1990, integrându-se astfel în tendințele actuale de cercetare,

prin (re)valorificarea din perspectivă contemporană a istoriilor literare românești, precum și prin (re)sistematizarea principalelor tipuri de istorii literare prezente în peisajul literar național și internațional.

Bibliografie

I. Istorii literare

1. Aseguinolaza, Fernando Cabo, Gonzalez, Anxo Abuin, Dominguez, César, *A Comparative History of Literatures in the Iberian Peninsula*, vol. I, John Benjamins Publishing Co, Amsterdam, 2007
2. Băciuț, Nicolae, *O istorie a literaturii române contemporane în interviuri*. Suceava, Editura Reîntregirea, 2005
3. Călinescu, George, [1941], *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, București, Editura Semne, 2003
4. Cernătescu, Radu, *Literatura luciferică. O istorie ocultă a literaturii române*, București, Cartea Românească, 2010
5. Corniș-Pope, Marcel, Neubauer, John, *History of the Literary Cultures of East – Central Europe. Junctures and Disjunctures in the 19th and 20th Centuries*, vol. I, John Benjamins Publishing Co, Amsterdam, 2004
6. Corniș-Pope, Marcel, Neubauer, John, *History of the Literary Cultures of East – Central Europe. Junctures and Disjunctures in the 19th and 20th Centuries*, vol. II., John Benjamins Publishing Co, Amsterdam, 2004
7. Corniș-Pope, Marcel, Neubauer, John, *History of the Literary Cultures of East – Central Europe. Junctures and Disjunctures in the 19th and 20th Centuries*, vol. III: The Making and Remaking of Literary Institutions, John Benjamins Publishing Co, Amsterdam, 2004
8. Corniș-Pope, Marcel, Neubauer, John, *History of the Literary Cultures of East – Central Europe. Junctures and Disjunctures in the 19th and 20th Centuries*, vol. IV: Types and stereotypes, John Benjamins Publishing Co, Amsterdam, 2004
9. Ghițulescu, Mircea, *Istoria literaturii române. Dramaturgia*, București, Editura Academiei Române, 2007
10. Holban, Ion, *Istoria literaturii române contemporane. Vol. I-III. Poezia. Proza. Critică, eseu, memorialistică*. Iași, Tipografia Moldova, 2006

11. Hollier, Denis, *A New History of French Literature*, Cambridge, Harvard University Press, 1989
12. Ioniță, Nicolae, *O istorie a literaturii române desenată de mari graficieni ai lumii*, București, Editura Muzeului Literaturii Române, 2010
13. Lovinescu, E., *Istoria literaturii române contemporane, vol. I-VI*, București, Editura Ancora – S. Benvenisti & Co., 1926 - 1929
14. Manolescu, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române. Cinci secole de literatură*. Pitești, Paralela 45, 2008
15. Micu, Dumitru, *Istoria literaturii române de la creația populară la postmodernism*. București: Editura Saeculum I.O., 2000
16. Negoitescu, Ion, *Istoria literaturii române (1800-1945)*. Cluj, Editura Dacia, 2002
17. Piru, Alexandru, *Istoria literaturii române*. București, Editura Grai și suflet. Cultura Națională, 1994
18. Popa, Marian, *Istoria literaturii române de azi pe mâine*, București, Editura Semne, 2009
19. Rotaru, Ion, *O istorie a literaturii române*. Galați, Editura Porto-Franco, 1994
20. Scarlat, Mircea, *Istoria poeziei românești. Vol. I-IV*. București, Editura Minerva, 1990
21. Scridon, Gavril, *Istoria literaturii maghiare din România*. Cluj, Promedia Plus, 1996
22. Ștefănescu, Alex, *Istoria literaturii române contemporane 1941 – 2000*, București, Mașina de scris, 2005
23. Țeposu, Radu G., *Istoria tragică & grotescă a întunecatului deceniu literar nouă*, Ed. a III-a, Prefață de Al. Cistelean, București, Cartea Românească, 2006
24. Ungureanu, Cornel, *Istoria secretă a literaturii române*. Brașov, Editura Aula, 2007
25. Valdes, Mario J., Kadir, Djelal, *Literary Cultures of Latin America, A Comparative History*, vol. I - *Configurations of Literary Culture*, New York, Oxford University Press, 2004
26. Valdes, Mario J., Kadir, Djelal, *Literary Cultures of Latin America, A Comparative History*, vol. II - *Institutional Modes and Cultural Modalities*, New York, Oxford University Press, 2004
27. Valdes, Mario J., Kadir, Djelal, *Literary Cultures of Latin America, A Comparative History*, vol. II - *Latin America Literary Culture: Subject to History*, New York, Oxford University Press, 2004
28. Zamfir, Mihai, *Scurtă istorie. Panoramă alternativă a literaturii române*. Vol. I, Iași, Polirom; București, Cartea Românească, 2011

II. Antologii, studii teoretice și critice

1. *** *Colocviile de critică ale Revistei Transilvania (1977 – 1986), în loc de prefață* Mircea Tomuș, ediție îngrijită de Mircea Braga, postfață de Dragoș Varga, Sibiu, Info Art Media, 2011
2. *** *Comunicare, context, interdisciplinaritate*, Studii și articole, coordonator Iulian Boldea, Târgu-Mureș, Editura Universității „Petru Maior”, 2010
3. *** *Conceptul de istorie literară în cultura românească*. Studiu și antologie de Paul Cornea, București, Editura Eminescu, 1978
4. *** *Concepte în mișcare. Studii despre stadiul actual al criticii și istoriei literare românești*, București, Editura Academiei Române, 2010
5. *** *Dezbaterea Istoria literaturii române și Universitatea a avut loc cu ocazia primei ediții a Zilelor filologiei brașovene*, Brașov, mai 1997 (Participanți: Marin Mincu, Ion Bogdan Lefter, Al. Cistelecan, Andrei Bodiu, Gheorghe Crăciun, Ovidiu Moceanu, Alexandru Mușina)
6. *** *Insula. Despre izolare și limite în spațiul imaginar*. Colocviu interdisciplinar organizat de Centrul de Istorie a Imaginarului și Colegiul Noua Europă, coord. Lucian Boia, 1999
7. *** *Istoriografia literară românească 1944 – 1984*, București, Editura Minerva, 1984
8. *** *Literatura română contemporană: Eugen Negrici și Cornel Ungureanu*. Editura Universității Transilvania din Brașov, Brașov, 2011
9. *** *Semnificațiile criticii contemporane. Perspective ideologice*. Studiu și antologie de Florin Mihăilescu. București, Editura Eminescu, 1976
10. *** *The Uses of Literary History*, editor Marshall Brown, Durham and London, Duke University Press, 1995
11. *** *Theoretical Issues in Literary History*, editor David Perkins, Cambridge and London, Harvard University Press, 1991
12. Adorno, Theodor W., [1970] *Aesthetic Theory*, London – New York, The Athlone Press Ltd, 1997
13. Alexandrescu, Sorin, *Privind înapoi modernitatea*. București, Editura Univers, 1999
14. Angheliescu, Mircea, *Textul și realitatea*, București, Editura Eminescu, 1988
15. Barthes, Roland, *Histoire ou littérature*, în *Sur Racine*, Paris, Seuil, 1963
16. Bloom, Harold, *Canonul Occidental*, trad.: Delia Ungureanu, pref.: Mircea Martin, București, Grupul Editorial Art, 2007
17. Boia, Lucian, *Istorie și mit în conștiința românească*, Ed. a II-a, București, Humanitas, 2000

18. Boia, Lucian, *Desfrâu și sfințenie: doi poli ai imaginarului insular în Insula. Despre izolare și limite în spațiul imaginar*. Colocviu interdisciplinar organizat de Centrul de Istorie a Imaginarului și Colegiul Noua Europă, 1999
19. Bourdieu, Pierre, *Regulile artei. Geneza și structura câmpului literar*. Ed. a II-a, trad.: Laura Albușescu și Bogdan Ghiu, pref.: Mircea Martin, București, Grupul Editorial Art, 2007
20. Braga, Mircea, *Teorie și metodă, eseu despre izvoarele aventurii metodologice moderne*, Sibiu, Editura Imago, 2002
21. Bucur, Marin, *Istoriografia literară românească. De la origini până la G. Călinescu*, București, Editura Minerva, 1973
22. Casanova, Pascale, *World Republic of Letters*, [1999] Cambridge, Massachusetts, London, England, Harvard University Press, trad. M.B. DeBevoise, 2004
23. Călinescu, George, *Principii de estetică*, Iași, Junimea, 1996
24. Călinescu, Matei, *Cinci fețe ale modernității. Modernism, avangardă, decadență, kitsch, postmodernism*, Iași, Polirom, 2005
25. Cărtărescu, Mircea, *Postmodernismul românesc*, București, Humanitas, 2010
26. Chirilă, Gabriela, „Anxietatea influenței” în scrierea istoriei literaturii române, teză de doctorat, Universitatea din București, 2011
27. Colebrook, Claire, *New Literary Histories. New Historicism and Contemporary Criticism*, Manchester and New York, Manchester University Press, 1997
28. Compagnon, Antoine, *Demonul teoriei* [1998], trad. de Gabriel Marian și Andrei Paul Corescu, Cluj, Editura Echinoc, 2007,
29. Cornea, Paul, *Delimitări și ipoteze. Comunicări și eseuri de teorie literară și studii culturale*, Iași, Editura Polirom, 2008
30. Cornea, Paul, *Iluzia teoriei și constrângerile practicii. Despre conceptul de sistem*, Iași, Editura Polirom, 2008
31. Cornea, Paul, *Regula Jocului*. București, Editura Eminescu, 1980
32. Crane, R.S., *Critical and Historical Principles of Literary History*, Chicago and London, The University of Chicago Press
33. Cristea-Enache, Daniel, *Iluzii pierdute, Timpuri noi*, București, Cartea Românească, 2009
34. Eco Umberto, *Limitele interpretării*. [1990], trad. de Ștefania Mincu și Daniela Bucșă. Constanța, Editura Pontica, 1996
35. Escarpit, Robert, *Histoire de l'histoire de la littérature. Encyclopedie de la Pleiade, Histoire des Litteratures*, vol. III, 1958, ,

36. Fokkema, Douwe W., *Literary History, Modernism and Postmodernism*, Amsterdam/Philadelphia, John Benjamins Publishing Company, 1984
37. Fokkema, Douwe W., *Western, Eastern and Multicultural Canons of Literature*, în Mabel Lee și Meng Hua (coord.), *Cultural Dialogue and Misreading*, Wild Peony, University of Sidney, 1997
38. Fotache, Oana, *Divanul criticii. Discursuri asupra metodei în critica românească postbelică*, București, Editura Universității din București, 2009
39. Goldiș, Alex, *Critica în tranșee. De la realismul socialist la autonomia esteticului*. București, Cartea Românească, 2011
40. Guillen, Claudio, *Essays toward the Theory of Literary History*, Princeton, New Jersey, Princeton University Press, 1971
41. Hutcheon, Linda, *Poetica postmodernismului*, trad. de Dan Popescu, București, Editura Univers, 2002
42. Hutcheon, Linda, Valdes, Mario J., *Rethinking Literary History. A Dialogue on Theory*, Oxford University Press, 2002
43. Ioan, Augustin, *No Tresspassing! (Locuirea ca arhipelag) în Insula. Despre izolare și limite în spațiul imaginar*. Colocviu interdisciplinar organizat de Centrul de Istorie a Imaginarului și Colegiul Noua Europă, 1999
44. Ionescu, Cristina, Costache, Adrian, Lazarescu, Gheorghe, Cornea, Luminița, *Atlasul literaturii române*, Cluj, Cartographia Studium, 2007
45. Lanson, Gustave, *Încercări de metodă, critică și teorie literară*. București, Editura Univers, 1974
46. Lefter, Ion Bogdan, *Recapitularea modernității. Pentru o nouă istorie a literaturii române. Ediția a II-a. Cu un epilog despre neomodernism*, Pitești, Paralela 45, 2012
47. Linderberger, Herbert, *Toward a New History in Literary Study*, New York, Modern Language Association, 1984
48. Maiorescu, Titu, *Opere*, vol. I, ediție îngrijită, note și comentarii de D. Vatamaniuc, studiu introductiv de Eugen Simion, Editura Fundației Naționale pentru Știință și Artă, Univers Enciclopedic, București, 2005
49. Manolache, Gheorghe, *Regula lui doi*, Sibiu, Editura Universității “Lucian Blaga” din Sibiu, 2004
50. Manolache, Gheorghe, *Resurecția localismului creator. O experiență spirituală în Mitteleuropa provinciilor literare*, Sibiu, Editura Universității “Lucian Blaga” din Sibiu, 2006

51. Manolescu, Ion, *Videologia, o teorie tehnoculturală a imaginii globale*, Iași, Editura Polirom, 2003
52. Manolescu, Ion, *Benzile desenate și canonul postmodern. Contrabandă cu idei radioactive*, București, Cartea Românească, 2011
53. Manolescu, Nicolae, *Literatura română postbelică. Lista lui Manolescu. Poezia*, Brașov, Editura Aula, 2001
54. Marino, Adrian, *Hermeneutica ideii de literatură*, București, Editura Dacia, 1987
55. Marino, Adrian, *Biografia ideii de literatură*, vol. 4, Secolul 20, (Partea II), Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1997
56. Marino, Adrian, *Biografia ideii de literatură*, Vol. 5, Secolul 20 (Partea III), Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1998
57. Marino, Adrian, *Biografia ideii de literatură*, vol. 6, partea IV, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2000
58. Marino, Adrian, *Introducere în critica literară*, Ed. a 2-a, Craiova, Aius Printed, 2007
29. Martin, Mircea, *Generație și creație, Ediția a II-a, nerevăzută, dar adăugită*, Reșița, Editura Timpul, 2000
30. Martin, Mircea, *Singura critică*, București, Cartea Românească, 2006
31. Mircea Martin, [1981] *G. Călinescu și complexe literaturii române*, Pitești, Paralela 45, 2002
32. Mihăilescu, Florin, *E. Lovinescu și antinomiile criticii*, București, Editura Minerva, 1972
59. Mccann, Sean, *A Few Quibbles about Moretti's Graphs, Maps, Trees in Reading Graphs, maps, trees. Responses to Franco Moretti*, edited by Jonathan Goodwin, John Holbo, South Carolina, Parlor Press, 2011
60. McDonald, Christie, Susan Rubin Suleiman, *French Global. A New Approach to Literary History*, New York, Columbia University Press, 2010
61. Miloi, Ionuț, *Geografii semnificative. Spațiul în proza scurtă a lui Mircea Nedelciu*, Cluj-Napoca, Editura Limes, 2011
62. Moisan, Clément, *Istoria literară*, București, Editura Cartea Românească, 2000
63. Moretti, Franco, *Atlas of the European Novel 1800 – 1900*, London, Verso, 1998
64. Moretti, Franco, *Graphs, Maps, Trees. Abstract Models for Literary History*. London, Verso, 2005
65. Moretti, Franco, *The Novel, History, Geography and Culture, vol. I*, Woodstock, Princeton University Press, 2006

66. Moretti, Franco, *The Novel, Forms and Themes, vol. II*, Woodstock, Princeton University Press, 2006
67. Munteanu, Romul, *Lecturi și sisteme*, București: Editura Eminescu, 1977
68. Munteanu, Romul, *Metamorfozele criticii europene*. București, Editura Univers, 1988
69. Negrici, Eugen, *Iluziile literaturii române*, București, Cartea Românească, 2008
70. Negrici, Eugen, *Literatura română sub comunism. 1948 – 1964*, vol. I, București, Cartea Românească, 2010
71. Negrici, Eugen, *Simulacrele normalității*. Pitești: Paralela 45, 2011
72. Nicolescu, Basarab, *Transdisciplinaritatea. Manifest*, Iași, Editura Junimea, 2007
73. Nicolescu, G.C., *Structură și continuitate. (Pagini de istorie literară)*, București, Editura Minerva, 1970
74. Patraș, Antonio, *Scritorul și umbra sa. Geneza formei în literatura lui E. Lovinescu*, vol. I-II. Iași: Institutul European, 2013
75. Patraș, Antonio, *E. Lovinescu și modelele românești și europene ale criticii literare interbelice*, București, Editura Muzeului Național al Literaturii Române, 2013
76. Perkins, David, *Is literary History Possible?*, Baltimore and London, The Johns Hopkins University Press, 1992
77. Petraș, Irina, *Panorama criticii literare românești. Dicționar ilustrat (1950-2000)*, 2001;
78. Răsuceanu, Andreea, *Bucureștiul lui Mircea Eliade. Elemente de geografie literară*, București, Editura Humanitas, 2013
79. Sârbu, Georgiana, *Istoriile periferiei. Mahalaua în romanul românesc de la G.M. Zamfirescu la Radu Aldulescu*, București, Cartea Românească, 2009
80. Simion, Eugen *E. Lovinescu. Scepticul mântuit*. București: Cartea Românească, 1971
81. Simion, Eugen, *Fragmente critice VI, Geocritica*, Fundația Națională pentru Știință și Artă, București, 2009
82. Soja, Edward W., *Thirdspace: Journeys to Los Angeles and Other Real-and-Imagined Places*, Blackwell, Oxford, 1996
83. Soja, Edward W., *Postmodern Geographies, The Reassertion of Space in Critical Social Theory*, Verso, London, 1989
84. Spiridon, Monica, *Melancolia descendenței*, București, Cartea românească, 1989
85. Spiridon, Monica, *Interpretarea fără frontiere*, Cluj, Editura Echinox, 1998
86. Sprindyte, Jurate, Jakonyte, Loreta, *Writing Literary History: An Overview of Debates*. Senoji Lietuvos Literatura, 18 Kinga, 2004
87. Șora, Mihai, *Clipa și timpul*, Pitești, Paralela 45, 2005

88. Tally, Robert T., Jr, *Spatiality*, Routledge, Abingdon, 2013
89. Terian, Andrei, G. Călinescu. *A cincea esență*. București, Cartea românească, 2009
90. Terian-Dan, Andrei, *Teorii, metode și strategii de lectură în critica și istoriografia literară românească de la T. Maiorescu la E. Lovinescu. O abordare comparatistă*, București, Editura Muzeului Național al Literaturii Române, 2013
91. Albert Thibaudet, *Fiziologia criticii. Pagini de critică și de istorie literară*, studiu introductiv, selecție, traducere și note de Savin Bratu, București, Editura pentru literatură universală, 1966
92. Ulici, Laurențiu, *Literatura română contemporană*, București: Editura Eminescu, 1995
93. Ungureanu, Cornel, *Geografie literară*, Timișoara, Editura Universității de Vest, 2002
94. Ungureanu, Cornel, *Mitteleuropa periferiilor*, Iași, Polirom, 2002
95. Ungureanu, Cornel, *Geografia literaturii române, azi*, Pitești, Paralela 45, 2003
96. Ungureanu Cornel, *Geografia literaturii române, azi. vol. I Muntenia*. Pitești: Editura Paralela 45, 2003
97. Ungureanu Cornel, *Geografia literaturii române, azi. vol. IV Banatul*. Pitești: Editura Paralela 45, 2005
98. Valea, Lucian, *Generația amânată*, ediție îngrijită de Oana Valea și Mircea Măluț, Cluj Napoca, Editura Limes, 2002
99. Vianu, Tudor, *Opere*, București, Editura Minerva, 1976
100. Wellek, Rene, Warren, Austin, *Teoria literaturii*. București, Editura pentru literatură universală, 1967
101. White, Hayden, *Metahistory. The Historical Imagination in Nineteenth-Century Europe*, Baltimore and London, The Johns Hopkins University Press, 1975

III. Studii, articole, manuscrise

1. Anchetă intitulată *Este nevoie de o istorie politică a literaturii române?* în *Observator Cultural*, nr. 42/2005
2. Anghelescu, Mircea, *Criză de identitate în Vatra*, nr. 1-2/2006
3. Anghelescu, Mircea, *Istoria literară: una sau mai multe?* în *Clasicii noștri*, București, Editura Eminescu, 1996
4. Arac, Jonathan, *What Good Can Literary History Do?*, *American Literary History*, Vol. 20, Nr 1-2/2008, Oxford University Press
5. Bodi, Andrei, *Despre viața și moartea istoriilor literare*. în *Euphorion*, nr. 9-10/2009
6. Boldea, Iulian, *Canonul literar. Limite și ierarhii*. *Viața Românească*, nr. 3-4/2009

7. Boldea, Iulian, *Argument* în *Vatra*, nr.1-2/2006
8. Boldea, Iulian, *Vocația istoriei literare* în *Luceafărul*, nr. 3/1997
9. Bot, Ioana, *Întoarcerile istoriei literare, Concepte în mișcare. Studii despre stadiul actual al criticii și istoriei literare românești*, București, Editura Academiei Române, 2010
10. Buciu, Marian Victor, *Istorism și literatură* în *Vatra*, nr. 1-2/2006
11. Buda, Dumitru Mircea, *Transdisciplinaritatea – fișă de dicționar*, în *Vatra*, nr. 6-7/2013
12. Buzăși, Ion, *Problema edițiilor critice*, în *Vatra*, nr. 1-2, 2006
13. Călinescu, George, *Tehnica criticii și a istoriei literare în Conceptul de istorie literară în cultura românească*. București, Editura Eminescu, 1978. Studiu și antologie de Paul Cornea
14. Cernat, Paul, *Despre trecutul, prezentul și viitorul istoriei literaturii*, în *Observator cultural*, nr. 484/2009, p. 9
15. Chișu, Lucian, *Un experiment transcultural*, în *Caiete Critice*, nr. 6/2012
16. Cistelean, Al., *Istoria literară ca geografie (și invers)*, în *Vatra*, nr. 1-2/2006
17. Cordoș, Sanda, *Ziua de luni* în *Vatra*, nr. 1-2/2006
18. Diaconu, Mircea A., *Istoria literaturii dincolo sau dincoace de inefabil*. în *Meridian Critic - Analele Universității "Ștefan cel Mare" Suceava Seria Filologie. B. Literatură*, Tomul XV, nr. 1/2009
19. Diaconu, Mircea A., *Istoria literaturii, adică despre haos, labirint și metodă. Concepte în mișcare. Studii despre stadiul actual al criticii și istoriei literare românești*, București, Editura Academiei Române, 2010
20. Goldiș, Alex, *O istorie fără eroi*, în *Vatra*, nr. 1-2/2006
21. Grigor, Andrei, *Basarab Nicolescu – un model necesar*, în *Caiete critice*, 1/2010
22. Hutcheon, Linda, *Interventionist Literary Histories: Nostalgic, Pragmatic, or Utopian?* în *Modern Language Quarterly*, Washington, University of Washington, vol. 59, issue 4/1998
23. Jauss, Hans Robert, Benzinger, Elizabeth, *Literary History as a Challenge to Literary Theory*. *New Literary History*, Baltimore, The Johns Hopkins University Press, vol. 2, no. 1/1970
24. Jones, H.M., *The Nature of Literary History* în *Journal of History of Ideas*, Vol. 28, no. 2/1967
25. Lascu, Ioan, *Istoriile literare de autor – astăzi, un pariu pierdut?* în *Scrisul Românesc*, nr. 10/2009
26. Lefter, Ion Bogdan, *Monografia istorico-literară*, în *Observator Cultural*, nr. 133/2002

27. Lefter, Ion Bogdan, *Dezbaterea Istoria literaturii române și Universitatea a avut loc cu ocazia primei ediții a Zilelor filologiei brașovene*, Brașov, mai 1997
28. Manolache, Gheorghe, *Lectura simpatetică*, în *Vatra* nr. 7/2007
29. Manolache, Gheorghe, Grigurcu, Gheorghe, *Istoria literaturii române postbelice între premise și realizări*. în *Convorbiri literare*, Nr. 5/2009
30. Manolescu, Dumitru Florin, *O "criză epistemologică"*, în *Vatra*, nr. 1-2/2006
31. Manolescu, Nicolae, *Problema istoriei literare*, *România literară*, nr. 8/2012
32. Manolescu, Nicolae, *Alte probleme ale istoriei literare*, *România literară*, nr. 9/2012
33. Manolescu, Nicolae, *Generații biologice, generații literare*, *România literară*, nr. 13/2010
34. Manolescu, Nicolae, Editorial în *România literară*, nr. 2/ 1990
35. Manoliu, Radu, *Metodele istoriei literare în Conceptul de istorie literară în cultura românească*. București, Editura Eminescu, 1978. Studiu și antologie de Paul Cornea
36. Adrian Marino, *Istoria literară*, în *Istorie literară și folclor*, Iași, T. 20/1969
37. Mavrodin, Irina, *Mai este actuală istoria literaturii?* în *Scrisul Românesc*, nr. 10/2009
38. Moraru, Cornel, *O istorie a „Promoției `70”* în *Vatra*, nr. 1–2/2006
39. Moraru, Cornel, *Selecția valorilor* în *Vatra*, nr. 1-2/2006
40. Negrici, Eugen, *Trei particularități ale literaturii române din perioada comunistă* în *Scrisul Românesc*, Nr. 10/2009
41. Nicolescu, Basarab, *Dialog cu Basarab Nicolescu*, în *Vatra*, nr. 6 – 7/2013
42. Nunning, Ansgar, *No Literary History without Theories and Concepts: Ten Hypotheses on the Impact of an Intercultural, Intermedial and Interdisciplinary Approach to the Writing of Literary and Cultural History* în: *Defamiliarizations of Literary History: Interculturality, Interdisciplinarity, Intermediality Conference*, University of Oulu, June, 2009
43. Petraș, Irina, *Catedrala și labirintul* în *Vatra*, nr. 1-2/2006
44. Pop, Liliana, *Tipuri și stereotipuri*, în *Tribuna*, nr. 203/2011
45. Popa, Constantin M., *Un viitor asigurat*, în *Scrisul Românesc*, nr. 10/2009
46. Popa, Dumitru Radu, *Istori(ci) și ... Istorioare* în *Scrisul Românesc*, Nr. 10/2009
47. Răcățăianu, Florentina, *Joncțiuni temporale și morfologice*, în *Tribuna*, nr. 203/2011
48. Sasu, Aurel, *Memoria literaturii*, în *Tribuna*, nr. 203/2011
49. Segers, Rien T., *How to Deal with the Writing of Literary History. A suggestion*. *Neohelicon*, Vol. 13, No. 2 lipsește anul
50. Smeu, Grigore, *Este sau nu conceptul de autonomia esteticului o mârțoagă anacronică?* în *Caiete critice* nr. 6 -7/2008

51. Sorohan, Elvira, *Spre o istorie internă a literaturii*, în Revista de istorie și teorie literară, nr. 4/1985
52. Spiridon, Monica, *Însemnări pe marginea unei istorii a literaturii române*, în Scrisul Românesc, nr. 10 (74)/2009
53. Stanciu, Virgil, *Cultura la intersecția civilizațiilor*, în Tribuna, nr. 203/2011
54. Ștefănescu, Alex., *Un Sisif al istoriei literaturii în Romania literară* nr. 17/2001
55. Terian, Andrei, *Schiță pentru o istorie a criticii literare românești. În căutarea criteriilor*, în Revista Transilvania, nr. 4/2012
56. Terian, Andrei, *Metodologie și ideologie în critica românească din perioada național-comunismului (1965-1989). Câteva considerații generale*. în *Comunicare, context, interdisciplinaritate*, Studii și articole, coordonator Iulian Boldea, Târgu-Mureș, Editura Universității „Petru Maior”, 2010
57. Vianu, Tudor, *Metoda de cercetare în istoria literară*. în *Conceptul de istorie literară în cultura românească*. București, Editura Eminescu, 1978. Studiu și antologie de Paul Cornea
58. Vlăduțescu, Ștefan, *Argumente pentru actualitatea istoriei literare* în Scrisul Românesc, nr. 10/2009
59. Vulcănescu, Mircea M., *Generație*, în Criterion, nr. 2/1934
60. Zăciu, Mircea, *Istorie/critică literară din perspectiva învățământului universitar*, în Colocviile de critică ale Revistei Transilvania (1977 – 1986), Sibiu, Info Art Media, 2011,

IV. Surse online

1. Alui Gheorghe, Adrian, Anchetă revistei Convorbiri literare: Istoria literaturii române între premise și realizări, *Cine are nevoie de „istoriile literaturii ...”, autorii lor sau literatură română? Aceasta e întrebarea...!* ,în Convorbiri literare, nr. 4 / 2009, (disponibil la <http://convorbiri-literare.dntis.ro/cuprinsapr9.html> – accesat în data de 5.02.2013)
2. Bodiș, Andrei, *Despre viața și moartea istoriilor literare*. în Euphorion, nr. 9-10 / 2009 (disponibil la <http://www.romaniaculturala.ro/articol.php?cod=13800> – accesat în data de 9.11.2012)
3. Buda, Dumitru-Mircea, *Cornel Ungureanu și istoria literară ca geografie (II)*, 2011, publicat în revista Vatra, este folosit în variantă electronică - <http://blog.inmures.ro/2011/04/cornel-ungureanu-si-istoria-literara-ca-geografie-ii/> (consultat la data de 24.06.2013)

4. Cernat, Paul, *Ce-ar mai fi de spus despre Istoria lui Manolescu? O dezamăgire*, în *Observator cultural*, Nr. 223 / 2009 (disponibil la <http://www.observatorcultural.ro/index.html/articles%7Cdetails?articleID=22042&pageID=2> – consultat la data de 5.07.2013)
5. Cernat, Paul, *În epura secolului al XIX-lea (II)*, în *Observator Cultural*, nr. 628 / 2012, (disponibil la [http://www.observatorcultural.ro/In-epura-secolului-al-XIX-lea-\(II\)*articleID_27130-articles_details.html](http://www.observatorcultural.ro/In-epura-secolului-al-XIX-lea-(II)*articleID_27130-articles_details.html) –consultat în 5.08.2013)
6. Cernat, Paul, *Timpul mărturisirii*. în *România literară*, nr. 26, 29 iunie 2012, disponibil la http://www.romlit.ro/timpul_mrturisirii , accesat la 10.07.2012)
7. Cernat, Paul, *Dialogismul pragmatic al profesorului Paul Cornea*, în *Observator Cultural*, nr. 250 / 2004, (disponibil la http://www.observatorcultural.ro/Dialogismul-pragmatic-al-profesorului-Paul-Cornea*articleID_12362-arti_cles_details.html – consultat în data de 25.05.2013)
8. Cernat, Paul, disponibil la http://www.observatorcultural.ro/Despre-trecutul-prezentul-si-viitorul-istoriei-literaturii*articleID_22135-articles_details.html (consultat în 23.02.2013)
9. Collot, Michel, *Pour une géographie littéraire*, Le partage des disciplines, LHT, Dossier, 2011, (disponibil la <http://www.fabula.org/lht/8/index.php?id=242> consultat în data de 17.06.2013)
10. Diaconu, Mircea A., *Dezbateri în Revista Cultura*, nr. 174 / 2008 (disponibil la <http://revistacultura.ro/cultura.php?articol=2644> – consultat în data de 5.08.2013)
11. Dincă, Irina, *Transdisciplinaritatea- indefiniția riguroasă a lui Basarab Nicolescu*, în *Revista T*, nr. 1 / 2012, (disponibil la <http://www.moisenicoara.ro/transdisciplinaritatea-in-definitia-riguroasa-a-lui-basarab-nicolescu/> - consultat în 10.08.2013)
12. Dinițoiu, Adina, *Ion Negoițescu – Vocea și textul*, în *Observator Cultural*, nr. 26/2000,)disponibil la http://www.observatorcultural.ro/Ion-Negoitescu-vocea-si-textul*articleID_5350-articles_details.html, consultat în 27.02.2013)
13. Iancu, Ovidiu, *Autonomia esteticului – această față Morgana*, în *Viața Românească*, nr. 7-8 / 2012 (disponibil la http://www.viataromaneasca.eu/arhiva/80_via-a-romaneasca-7-8-2012/61_exerci-ii-de-luciditate/1217_autonomia-esteticului-aceasta-fata-morgana.html - consultat în 5.08.2013)
14. Iovănel, Mihai, *Marian Popa*, în *Revista Cultura*, nr. 11 / 2010 (disponibil la <http://revistacultura.ro/nou/2010/11/marian-popa/> - consultat în data de 6.08.2013)
15. Livescu, Cristian, *Convorbiri literare*, nr. 9, 2009, (disponibil la <http://convorbiri-literare.dntis.ro/cuprinssep9.html> - consultat în 5.02.2013)

16. Manolescu, Nicolae, *Lecția lui Lovinescu*, România literară, nr. 42 / 2011,)disponibil la http://www.romlit.ro/lecia_lui_lovinescu consultat în 9.01.2013)
17. Martin, Mircea, *Pierre Bourdieu, un sociolog al nuanțelor*, în România literară, nr. 47 / 1999 (disponibil la http://www.romlit.ro/pierre_bourdieu_un_sociolog_al_nuantelor - consultat în data de 5.08.2013)
18. Mustea, Anca, *Axioma logică a transdisciplinarității – concilierea contrariilor*, în Revista T, nr. 4 / 2013, (disponibil la <http://www.moisenicoara.ro/revista-t-nr-4/axioma-logica-a-transdisciplinaritatii-concilierea-contrariilor/> - consultat în 10.08.2013)
19. Opariuc, Loredana, *Ancheta revistei...* în Convorbiri literare, nr. 7, 2009, (disponibil la <http://convorbiri-literare.dntis.ro/OPARIUCiul9.html>, consultat în data de 4.02.2013)
20. Răchieru, Adrian Dinu, *Dosariada și Noua istorie literară*, în Revista Cultura, nr. 440 / 2013, (disponibil la <http://revista.cultura.ro/nou/2013/10/dosariada-si-noua-istorie-literara/> - consultat în data de 15.10.2013)
21. Simuț, Ion, *Tristețea istoriei*, în România literară, nr. 51-52/2007, (disponibil la http://www.romlit.ro/tristetea_istoriei, consultat în data de 27.02.2013)
22. Ion Simuț, *Prima pledoarie pentru o istorie critică a literaturii române*, în România literară, nr. 3/2010, (disponibil la http://www.romlit.ro/prima_pledoarie_pentru_o_istorie_critica_a_literaturii_romane, consultat în data de 6.06.2013)
23. Spiridon, Vasile, *Ancheta revistei...* în Convorbiri literare, nr. 10, 2009 (disponibil la <http://convorbiri-literare.dntis.ro/VSPIRIDONoct9.html>, consultat la data de 4.02.2013)
24. Tănăsescu, Chris, *Ancheta revistei...* în Convorbiri literare, nr. 6, 2009 (<http://convorbiri-literare.dntis.ro/TANASESCUiun9.html>, consultat în data de 2.05.2013)
25. Ursa, Mihaela, *Ultimul canonic*, în Apostrof, nr. 1 / 2009, (disponibil la <http://www.revista-apostrof.ro/articole.php?id=770> – consultat în data de 5.08.2013)
26. Valdes, Mario J., Hutcheon, Linda, *Rethinking Literary History – Comparatively*, ACLS, Ocassional Paper No. 27 (disponibil la http://archives.acls.org/op/27_rethinking_literary_history.htm#text14, consultat în 3.05.2013)
27. Voinescu, Radu, *Cenaclul Euridice*, Paradigma, nr. 1-2 / 2003, (disponibil la http://www.revistaparadigma.ro/2003_12_voinescu.htm, consultat în data de 20.06.2013)
28. disponibil la <http://www.literaturatlas.eu/?lang=en>, consultat în data de 20.06.2013
29. disponibil la <http://isllv.zrc-sazu.si/en/programi-in-projekti/the-space-of-slovenian-literary-culture-literary-history-and-the-gis-based#v>, consultat în data de 20.06.2013